

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800

Letna naročnina L 1.500

Letna inozemstvo L 2.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XII. - Štev. 19 (588)

Gorica - četrtek 12. maja 1960 - Trst

Posamezna številka L 30

Starši in organizacije

V nedeljo 8. maja je imel prof. V. Beličič na zborovanju tržaške katol. mladine, ki se je vršilo na Kontovelu, zelo globok in stvaren govor o tem, kaj starši pričakujejo od organizacij.

Zaradi njegove aktualnosti ga tu prinašamo v celoti. (Ured.)

Starši, ki želijo v današnjem nemirnem, razvrzanem času dati otrokom dobro vzgojo, so zavaljo marsičesa zaskrbljeni.

1. Rastoča civilizacija z vedno večjim materializmom razbija družinsko skupnost. Mnogokje sta zaposlena oče in mati, zavoljo česar je družina le redko skupaj. Neugodno vplivajo tesna in pomanjkljiva stanovanja. Ker so starši pogosto živčni, se odtegujejo vzgajanju svojih otrok. Med starši in otroci se začne kazati odtujenost. Tu vidimo dve skrajnosti: strogi starši preradi vzgajajo s palico, malobrižni pa rajši dajejo otrokom denar, samo da se jih odkrižajo za en popoldan ali za en večer. Otroci v določeni starosti težijo izpod nadzorstva staršev, ker si želijo širšega sveta. In zdaj se pojavi veliko vprašanje: Kdo jih bo prestregel?

2. Nemalo je danes v družbi mikov, ki vabijo mladega človeka. Vsi jih poznamo: to so razen slabega oz. ničvrednega čtiva kino, televizija, sport, motorizacija, bari, popevke, vsakovrstna družba. Slabih zgledov ne manjka. Vse to pa še podžiga mladega človeka, ki hoče iti svojo pot in išče svoje lastne uveljavitve.

3. Tukaj, kjer staršem poide moč in oblast, je poklicana organizacija, da pride na pomoč in zajame v svoj krog mladega človeka, ki se išče. Danes je ura za učinkovit nastop organizacije skrajna, če nečemo, da vse podere plaz rastoče pomehkuženosti, lahkomišelnosti in razuzdanosti. Vsakdo vidi, da so danes otroci v veliki večini za vsakdanje življenje dokraja preskrbljeni, največkrat še čez mero. Nimajo smisla za plemenite žrtve, ampak iščejo samo ugodja. Namesto da bi se utrjevali, se samo mehkužijo.

4. Kakšne naloge ima organizacija? Težje nego v preteklosti, zakaj biti mora kos zapeljivosti sedanje dobe in opravljati veliko tega, kar so nekaj opravljal starši. Biti mora moderna: vesela, sproščena, zdrava, privlačna. Taka organizacija bo staršem v veliko oporo in tolažbo. Ne bo jim treba otrok siliti vanjo, šli bodo sami radi in dobro se bodo počutili v nji in rasi bodo z njeno pomočjo.

5. Vzgojna oz. izobraževalna organizacija pa je stvaritev ljudi, ki jo vodijo. Vzgojitelj oz. voditelj bo največ dosegel, če bo izžareval ljubezen, če torej ne bo iskal sebe in svoje koristi, pač pa se bo zavedal velike odgovornosti, ki jo ima pred Bogom, pred starši in pred mladino. Ljubezen, požrtvovalnost in vztrajnost — vse troje je potrebno, če hočemo doseči kak trajen uspeh. Osnova vsega pa je prepričanje, da je vzgojno delo nujno in smiselno.

6. Kaj želijo starši, da bi organizacija nudila njihovim otrokom? Nuditi jim mora pač take stvari, kakršnih jim ne morejo dati ne oni sami ne šola ne poklicno delo.

Otrokom je potrebna ideološka vzgoja, primerna njih starosti in izobrazbi; ne sme pa biti odmaknjena od resničnega življenja. Pozitivna verska, moralna in socialna načela morajo mladim ljudem preiti v kri, da bodo živeli iz njih. Jasno je, da je treba v njih vzgajati tudi slovensko narodno zavest.

Nič manj pomembna ni splošno kulturna vzgoja: kjer je le mogoče, naj bi se mladina vadila v igranju na odru in v petju — ubranega cerkvenega in posvetnega pevtja je, žal, vedno manj; navdušenje bi se dalo poživljati in veselje razširjati z različnimi tekmami. Zelo važni so manjši nedeljski izleti v bližnje kraje, ki jih mladina (razen Repentabra) tako malo pozna. Toda poznati jih morajo vzgojitelji! Na takih peš izletih bo mladina vzljubila naravo, kar je za plemenitjenje srca zelo važno.

7. Organizacija, kakršno želijo starši, naj bi bila otrokom drugo ognjišče, drugi dom, od koder pa se bodo vedno boljše, plemenitejši in zrelejši radi vračali k staršem in še celo domov prinašali vedrino polnokrvnega življenja.

Če torej starši skrbijo, da so otroci siti, oblečeni, zdravi, da jim nič ne manjka pri izobraževanju za bodoči poklic in da imajo dom, pričakujejo od organizacije, da bo pomagala tam, kjer sami niso več zadostni: pri delu za duhovno rast otrok v plemenite, razgledane, zrele in zoper vse zanke življenja utrjene ljudi.

Veliko terja današnji čas od vseh: predvsem terja vere, poguma in ljubezni. Ako bodo starši in organizacije harmonično delali za isti cilj, potem smemo upati, da božji blagoslov ne bo izostal in se bodo tudi sadovi pokazali, čeprav morda šele čez nekaj let.

Temni oblaki nad »vrhom«

Prav v sredi tople pomladi je iz Kremlja nenadoma zapihal proti zahodu ledeno mrzel veter. Kako so se v Moskvi Sovjeti z oživiljanjem strahovite gonje proti Adenauerju in Zah. Nemčiji na svojstven način »pripravljali« na vrhunsko snidenje 16. maja v Parizu, je vsem znano. Nikdo si ni pričakoval, da se bo podobna gonja razširila v zadnjih dneh na glavno predstavnico Zahoda, to je na Združene države, in to prav na predvečer vrhunske konference.

POTRES V KREMLJU

Toda, kar se je zgodilo pretekli četrtek na zasedanju Vrhovnega sovjeta v Moskvi, je resno zamajalo »vrh« in samo mirno koekzistenco, ki jo komunisti tako hrupno oznanjajo. Njen »prvi« pobornik Nikita Hruščev je v svojem govoru pred Vrhovnim sovjetom dne 5. maja hrupno naznanil, da so sovjetske vojaške enote dne 1. maja sestrelile ameriško izvidniško letalo, ki je kršilo sovjetski zračni prostor, ter pri tem ostro ošilil z očmi ameriškega veleposlanika v Moskvi, Thompsona. Na ta znak, da so se vsi sovjetski parlamentarci dvignili in začeli vzklikati: »Dol z napadalcem! Sramota!«

Nato je Hruščev nadaljeval, kako je do incidenta prišlo. Letalo da je prišlo z ameriških oporišč v Turčiji ali Pakistanu ter da se je pomaknilo že globoko v notranjost Sovjetske zveze. Ko ga je o tem obvestil obrambni minister, je on (Hruščev) takoj ukazal, naj letalo sestrelijo s protiletalsko raketo, kar se je tudi zgodilo. Letalo se je ob padcu razbilo, pilot pa se je rešil s padalom. Iz predmetov, ki so jih našli pri pilotu, je dejal Hruščev, sledi, da je bilo letalo ameriško in da je imelo namen slikati vojaške naprave na ozemlju Sovj. zveze. Ameriškega pilota bodo zato postavili pred sodišče zaradi špijonaže. Zagrozil je še Ameriki z medcelinskimi raketami ter ostro napadel njene zavezniške države, ki ji dajejo oporišča na razpolago.

Spričo tako težkih obtožb na račun ZDA, so se možnosti za uspešen izid razgovorov med štirimi velikimi v Parizu nevarno prejudicirale. Zato se vsi sprašujejo, kakšne namene ima Hruščev za plotom, ko je zaradi navadnega incidenta spravil v nevarnost samo vrhunsko konferenco, za katero je toliko let moledeval. Kajti si ni mogoče predstavljati, da bi

Po zasedanju NATO

Na posvetu v Carigradu prejšnji teden je petnajst atlantskih držav določilo smernice, ki naj se jih zahodne sile držijo na vrhunskem sestanku v Parizu. V zaključnem poročilu je poudarjeno, da se vse države Atlantskega pakta zavzemajo za splošno, popolno ter postopno razorožitev pod učinkovitim mednarodnim nadzorstvom; zedinjenje Nemčije je možno samo na podlagi samoodločbe nemškega ljudstva. Zato, dokler se združitve ne izvede, bodo zahodnjaki trdno odločeni braniti svoje pravice v Berlinu.

In končno so sprejeli še ta važen sklep: če se bo v prihodnjih letih izboljšal mednarodni položaj, bodo medsebojno sodelovanje razširili in osredotočili z vojaškega na gospodarsko področje, da bo tako svobodni svet lahko kos tudi gospodarskem pronicanju ZSSR.

Sv. oče posvetil 14 misijonskih škofov

V nedeljo je sv. oče v baziliki sv. Petra posvetil 14 škofov iz misijonskih pokrajin. Med njimi je bilo 7 pravih črnih Afričanov. To je lik izredne svečanosti, kot je poudaril tudi Janez XXIII., ki ji ni enaki od takrat, ko je Jezus poslal po svetu 12 apostolov. Sv. oče je ob tej priložnosti imel daljši nagovor, v katerem je poudaril tudi zaskrbljenost svojo in Cerkve spričo bližnje vrhunske konference. »V teh tednih je pozornost milijonov ljudi usmerjena, da preiskuje, razlaga, ugiba besede, poteze, dejanja najvišjih zastopnikov velikih narodov, katerih usodo imajo v svojih rokah, in ki se bodo zbrali, da odločajo o tem, ali naj se mir utrdi ali pa razbije, kar Bog ne da. Mi kristjani in tudi ti novoposvečeni škofje moramo k

Bogu dvigati v molitvi naše roke v zglede tudi onim možem, ki vodijo usodo narodov, da se utrdi svoboda in prstost posameznikov, družin in narodov.«

Tako je tudi sv. oče opozoril štiri velike, naj se ne lahkomišljeno igrajo z mirom na svetu, temveč naj vse store, da ga očuvajo in utrdijo. — Te besede Janeza XXIII. bi morale tudi ljubljansko Delo sporočiti svojim bralcem in ne da Cerkev neprestano slika kot silo, ki dela le zdražbo med narodi.

Fatimska skrivnost

Pretekli mesec je objavil portugalski dnevnik »Diario de noticias« razgovor, ki ga je imel libonski nadškof in kardinal s časnikarji, potem ko je neka portugalska časnikarska agencija bila pooblašena od Vatikana, da javi svetu, da zadnja fatimska skrivnost ne bo še objavljena.

Prinašamo nekaj kardinalovih odgovorov na vprašanja, ker tudi mnoge naše bralce zanima, kako je s to skrivnostjo.

1. Vprašujete me, kaj vem o zadnji fatimski skrivnosti. To vem, kar sem zvedel iz časopisja. Vem pa, da po vsem svetu nestrno pričakujejo razodetja te skrivnosti. Glede tega prejemam mnogo pisem od vseh strani, tudi iz najbolj oddaljenih dežel.

2. Ali ni imela biti skrivnost razodeta l. 1960?

Lucija, s katero nisem še nikoli govoril, je napisala skrivnost in jo v ovojnici izročila škofu v Leiri, pod katerega spada Fatima. Ta ga je zapečatil, ga dal še v eno ovojnico in nanjo napisal, da se bo pismo odprlo l. 1960. Odprl da ga bo on sam, če bo živ, če ne pa kardinal in patriarh v Lizboni. Tako mi je sporočil takrat škof iz Leire, varuh pisma.

3. Ali je škof v Leiri vedel za skrivnost? Ali mu je Lucija izročila pismo odprto?

Škof mi je rekel, da je pismo zaprl on, ne da bi ga prebral, kar mu rad verjem. Gotovo ste že slišali o ameriški gospe, ki jo je ta škof nekoč sprejel in se je začudila, da ga ni premagala radovednost in bi pismo prebral. Ona bi tega ne zmogla, mu je zatrdila. In škof ji je odgovoril, da prav zato ženska ne more postati škof. Prepričan sem, da škof iz Leire ni poznal vsebine pisma. Zdjaj je že v večnosti.

4. Kdo pa zdaj hrani pismo s skrivnostjo?

Po brzojavu iz Vatikana, ki je bil objavljen, sklepam, da je zdaj v Vatikanu.

5. Ali ni rekla Lucija, da ji je naročila Marija, naj se skrivnost objavi leta 1960?

Ali je primerno ali ne, da se skrivnost objavi, vam ne morem reči ničesar. Predno so objavili druge skrivnosti, sem bil obvešččen. V februarju l. 1939 mi je pisal škof iz Levre in l. 1940 je pisala Lucija sv. očetu pismo, kjer sem bral o svetovni vojni, da je izbruhnila. Tam sem bral obljubo, da bo Portugalski prihranjena grozota vojne, ker se je posvetila brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

6. Ali je kdo na Portugalskem, ki ve za skrivnost?

Zdi se mi, da nihče

7. Niti Lucijini spovednik ali njen duhovni voditelj?

Ne vem, a tudi če bi zanj vedeli, bi ne smeli govoriti.

Se druga vprašanja so stavili časnikarji kardinalu. Odgovoril jim je, da ima v zadevi zadnjo besedo sv. oče. Važno je, da on ve, za kaj gre. Po tem, kar je napisala Lucija na ovojnico, bi moralo biti pismo odprto l. 1960. In je bilo odprto. Sv. oče sam ga je odprl. Kaj vsebuje, ve on. Kdaj bo dal ukaz, da se objavi, je njegova stvar. Mi moramo le čakati in biti pokorni Cerkvi v prepričanju, da ni nobeno prikazanje resnično, da nobena skrivnost nima veljave, če ni potrjena od Cerkve. Njej, oziroma načelstvu Cerkve je bilo rečeno: »Kdor vas posluša, mene posluša.«

en ameriški neoborožen pilot spravil iz ravnotežja takega realista, kot pravijo, da je Hruščev, ki se vrhu tega ponaša kot prvak najmočnejše velesile sveta. Nekaj se skriva za kulisami, kar morda ve sta samo Hruščev in Eisenhower.

Mnogi menijo, da so vzrok take histeričnosti Hruščeva notranje težave, ki mu jih baje povzročajo stalinovci. Zanimivo, da je oster napad na ZDA sovpadal s spremembami v vodstvenih položajih v Kremlju. Frol Kozlov je postal tajnik CKKP, Aleksej Kosigin pa ministrski podpredsednik. Ekaterina Furtseva je nadomestila prosvetnega ministra Mihajlova. Iz Prezidija Vrhovnega sovjeta pa so izključili Kiričenka in Beljajeva. Vorošilova, kot predsednika Sovjetske zveze je nadomestil zvest pristaš Hruščeva Leonid Brežnev, ki je bil doslej malo znan.

ODMEVI V SVETU

Izredno polemičen in sovražen ton Nikite Hruščeva napram ZDA in vsemu Zahodu sploh je po vseh zahodnih prestolnicah povzročil precej zaskrbljenosti, kaj bo z vrhunskim sestankom. Zaenkrat va-

že, da bo do tega kljub temu prišlo. Ameriška vlada je ohranila pri vseh težkih obtožbah mirno kri. Sporočila je, da je neko ameriško meteorološko letalo res izginilo 1. maja v bližini turško-sovjetske meje, vendar se sovjetska ter ameriška verzija še ne povsem strinjata. Ameriška vlada je od Sovjetske zveze zahtevala podrobnejša poročila. Kako se bo zadeva zaključila, bomo videli v prihodnjih dneh.

VOROŠILOVA SO ODŽAGALI

Na zasedanju Vrhovnega sovjeta je Hruščev tudi naznanil, da je Vorošilov prosil, naj ga razrešijo dolžnosti predsednika Sovjetske zveze zaradi zdravja in priletnosti. Za njegovega naslednika so imenovali Leonida Brežneva. — Kar se Vorošilova tiče, odgovarja, da je rahlega zdravja, toda pred leti je podprl skupino Molotova in Malenkova, katero je Hruščev odstranil. Vorošilovu so tedaj baje prizanesli zaradi starosti. Toda sedaj je prišla vrsta tudi nanj. Neomejeni gospodar države postaja vedno bolj Sergejevič Nikita Hruščev.

Morilec Trockega na svobodi

Človek, ki je pred dvajsetimi leti spravil s sveta bivšega Lenina in Stalinovega sodelavca, Leona Trockega, je te dni prestal svojo kazen v Meksiki ter se vrača na svoj dom v komunistični svet. Ime mu je Jacques Mornard, vendar nihče ne ve za njegovo pravo ime, ne od kod je prišel in po čigavem nalogu je umoril Trockega ter kam se sedaj vrača po prestanem zaporu. Zgleda, da je odšel na Češkoslovaško.

Mornard, Trockega morilec, je sploh zelo skrivnostna oseba, kakor mutec osojski; nikdar ni razodel, zakaj in kdo ga je poslal v Mehiko, da umori Trockega. — Trocky se je sprl s Stalinom, kateri ga je najprej poslal v Sibirijo, nato pa ga izgnal iz Rusije. Zatekel se je v Mehiko, kjer so ga stalinovski agenti iztaknili ter dali umoriti. Glavno vlogo je pri tem imel Mornard. To se je zgodilo 20. avgusta 1940.

Poročila se je princesa Margaret

V petek 6. maja se je v Londonu poročila princesa Margaret z dvornim fotografom Anthonyjem Armstrongom Jonesom. Poro-

Porast katoličanov med črnici v Ameriki

V zadnjih desetih letih je število katoličanov med črnici v Severni Ameriki poraslo za 218.000 in je doseglo skupno število 616.000. Med njimi deluje 728 duhovnikov. Nad tisoč redovnic pa poučuje v njihovih katoliških šolah.

NAŠ TEDEN V CERKVI

15. 5. nedelja, 4. povel.: sv. Izidor, kmet
16. 5. ponedeljek: sv. Janez Nepomuk, muč.
17. 5. torek: sv. Pashal, spozn.
18. 5. sreda: sv. Feliks Kant.; sv. Venancij, mučenec
19. 5. četrtek: sv. Celestin, papež
20. 5. petek: sv. Bernardin Sienski, spozn.
21. 5. sobota: sv. Andrej Bobola, muč.

*
SV. VENANCIJ je bil, petnajstleten, mučenec pod rimskim cesarjem Decijem (249-251).

Se tako mlad je goreče širil sv. vero. Spodbujal je boječe k vztrajnosti. Skrbno je varoval sv. čistost.

Antijoh, predstojnik mesta, po naše župan, je mladega fanta skušal zlepa pripraviti do odpada, a brez uspeha. Znesel se je nad Venancijem in ga je dal vreči divjim zverem, ki so pa hkrati postale krotke. Dal ga je hudo tepsti s svinčnimi palicami.

Venancij je ostal stanovit do smrti.

Pokopali so ga v Camerinu (Macerata), kjer je bil mučen, in je bil tu tudi sojen. Nad njegovim grobom stoji lepa cerkev.

Tale mladenič je še sedaj slaven. Kdo bo pa hvalil mlade fante, ki jim je vzor kino, televizija? — Kakršna setev, taka žetev. Kakšno bo njih plačilo?

Nadškof iz Barija je zavrnil pri verski svečanosti socialkomunistični občinski svet

Pri verskih svečanostih na čast sv. Nikolaja v Bariju je nadškof msgr. Nicodemo zavrnil socialkomunistični občinski svet, ki se je nato takoj odstranil. Verski svečanosti na obrežju je namreč prisostvoval tudi župan socialist senator Papalia in člani socialkomunističnega odbora. Verske oblasti so še pred slovesnostjo obvestile župana, da njegova navzočnost pri verski svečanosti ni zaželena; ker se tega ni držal, je bil nadškof iz Barija primoran, da ga je zavrnil vprico vsega ljudstva, kar je vzbudilo seveda med katoličani odobravanje, med nasprotniki pa veliko ogorčenje. Župan je takoj naslednji dan izdal proglas, kjer ostro obsoja ravnanje bareškega nadškofa. Dogodek je vzbudil tudi v rimskih krogih velik odmev. S tem je sv. Cerkev pokazala, pišejo rimski listi, na stališče, ki ga mora zavzeti v teh zmedenih časih, ko ljudje v negotovosti kolebajo na desno in levo. Odlučnost in jasnost msgr. Nicodema, nadškofa v Bariju, bo brez dvoma moral še marsikateri italijanski škof in duhovnik posnemati.

Nemški katoliški tisk

Nemški katoliški tisk je dosegel zelo visoko naklado, saj se katoliški časopisi in revije tiskajo v 12 milijonih izvodov. Misijonske revije imajo 3 milijone naklade. Skupno število revij in časopisov je 259.

Zaskrbljenost francoskih in nemških škofov zaradi filmov

Francoski škofje so s posebnim proglasom pokazali svojo zaskrbljenost zaradi nizke moralne stopnje filmske produkcije. Podobno nemški škof Leiprecht, ki je svetovalec za kino pri konferenci nemških škofov. Škof se vprašuje, ali smejo imeti pri filmih res odločilno vlogo le nižji nagoni in finančni interesi. Škof izraža željo, naj bi se dvignila moralna višina kina, da bi postal zdravo razvedrilo, sredstvo vzgoje.

Začetek iger v Oberammergau

Dne 16. maja bo prva predstava Kristusovega trpljenja v Oberammergau. Nemška zvezna republika bo dogodek proslavila z izdajo posebne znamke, na kateri bodo upodobljena orodja Jezusovega trpljenja.

Cerkev in osamosvojitve afriških ljudstev

Katoliški škofje so v Ruandi Urundi izdali skupno pastirsko pismo, v katerem zahtevajo moralna načela, kako naj kristjani teh dežel pripravljajo svojo domovino na neodvisnost. Med drugim pravijo škofje, da je želja ljudstev po osamosvojitvi in lastnem vladanju ena najbolj zakonitih in v človeški naravi utemeljenih pravic. Opominjajo pa cerkveni nadpastirji, naj se verniki varjejo tistih, ki hujskajo k sovražstvu in nasilju, zakaj delo za osamosvojitve je treba pripravljati na temelju krščanske pravičnosti in ljubezni. Drže naj se pri delu za osvoboditev svoje dežele izpod tuje oblasti Cerkve, saj so verniki vseh poklicev že do sedaj od nje v glavnem prejeli svojo izobrazbo; Cerkev jih bo tudi pri tem domoljubnem delu prav vodila in podpirala.

Delavske sindikalne organizacije v afriških deželah

Delavske sindikalne organizacije v afriških deželah dobivajo v svoje vodstvo vedno bolj kristjane. V Belgijem Kongu so n. pr. pred kratkim osnovali svojo narodno krščansko delavsko sindikalno zvezo, ki jo vodijo strokovnjaki, ki so se izsolali

na katoliški univerzi v Lovanju in Parizu. Najmočnejša veja v tej osrednji narodni delavski organizaciji je sindikat katoliških učiteljev. — Po zgledu belgijskih delavcev sedaj ustanavljajo tudi v Ruandi osrednjo delavsko organizacijo, ki jo bodo vodili izsolani katoliški strokovnjaki. — Prav te dni pa se je končal v Kotonou poseben seminar socialnih ved za kršč. delavce raznih afriških pokrajin. Trajal je od 21. do 30. aprila.

Socialno vprašanje in Cerkev v Južni Ameriki

V Južni Ameriki se cerkvene oblasti mnogo prizadevajo, da bi široke množice seznanile s socialnimi nauki Cerkve. Nevarnost komunizma je namreč povsod tam velika, kjer vlada nevednost ali pa nedelavnost kristjanov pri reševanju socialnih problemov. Da bi škofje pokazali, kako je katoliški socialni nauk nekaj pametnega in uresničljivega, propagirajo ideje po katehezah, prilogah, po radiu in televiziji in seveda tudi po tisku. Ustanavljajo se razne šole za dijake, uradnike in druge poklice.

Šmarnice v cerkvah v Trstu

V naslednjih tržaških cerkvah se vrši šmarnična pobožnost v slovenskem jeziku: v Skednju ob 20^h, v cerkvi sv. Janeza Boska ob 18.30, pri Sv. Jakobu ob 18^h, pri Sv. Vincencu ob 20.45, pri Sv. Ivanu ob 20^h, v Barkovljah ob 19^h in v Rojanu ob 20.20.

Katoliške šole v Angliji

V Angliji vedno bolj primanjkuje prostora za katoliške šole. Zadnji čas se škofje zelo trudijo, da bi pospešili gradnjo šol. Letos upajo, da bodo zgradili 108 novih šolskih poslopj, ki bodo stala 30 milijonov dolarjev. Katoličanom nudi veliko pomoč država, ki krije tri četrtine gradbenih stroškov.

Radodarnost angleških katoličanov

V okviru »leta beguncev« so doslej angleški katoličani nabrali 300.000 dolarjev. Nad polovico nabrane vsote so že darovali beguncem po Evropi in na Bližnjem Vzhodu.

Novo cerkve na Holandskem

Sestega marca letos so na Holandskem organizirali nabirko po cerkvah za gradnjo novih cerkva. Nabirka je bila zelo uspešna, saj je dala 286.000 dolarjev.

Uspeh nemškega katekizma

Pred petimi leti so izdali nemški škofje zelo dobro sestavljen katekizem, ki je žel veliko priznanje tudi med katoličani drugih dežel. O tem priča dejstvo, da so ga že prevedli v 20 različnih jezikov. V kratkem bosta izšla litvanski in letonski prevod. V pripravi so prevodi katekizma v nekatera afriška naračja. Katekizem je preveden tudi že v slovenščino.

Konvertit Kotára Tanáka

Japonska je predlagala kot svojega kandidata za sodnika mednarodnega sodišča v Haagu znanega katoliškega jurista Kotára Tanáka, ki ima na Japonskem najvišje pravno mesto.

Odkrito staro krščansko pokopališče

V bližini francoskega mesta Nimes so odkrili krščansko pokopališče iz tretjega stoletja po Kristusu. Razni grobovi nosijo latinske napise in znake, predvsem evharistične, kakor jih vidimo v rimskih katakombah. Podzemsko pokopališče je dolgo 23 metrov in se konča v posebno kapelo. Najdba je zelo važna za proučevanje širjenja krščanstva v južni Franciji.

DAN KATOLIŠKE MLADINE NA TRŽAŠKEM

Toplo in prijetno majsko popoldne je bilo kakor nalašč, da je v nedeljo 8. maja privabilo na Kontovel, prijazno in slikovito vasico na tržaškem griču, našo zavedno mladino. Tukaj se je v nedeljo zbrala slovenska katoliška mladina na svoj praznik, da izpove sebi in drugim svojo odločno zavest in vero v svoje ideale, da javno in brez strahu pokaže vdanost krščanskim svetinjam in narodnim vzorom. Ta dan je predvsem pokazal, kaj pomeni za našo katoliško mladino organizacija: in to ne toliko bučna zunanja reklama (saj te pravzaprav sploh ni bilo), kot jo poznajo nekateri, temveč globoka zasidranost v načelih, ki prevevajo tako organizirane skupine kot posameznike. To je bilo zmagovalje krščanske ideje in zdravega narodnega duha.

Sporod nedeljske manifestacije je bil zelo bogat in pester. V glavnem sta bila dva dela: cerkveni del in zborovanje-akademija v dvorani.

Cerkvena svečanost

Vsi udeleženci smo se najprej polnoštevilno zbrali v simpatični kontovelski cerkvi. Kdo pa so bili vsi ti udeleženci? Predvsem moramo poudariti, da so bili zastopani skoraj vsi stanovi slovenske mladine, prednjačila pa je študirajoča mladina.

Pred blagoslovom s litanijami je spregovoril kanonik dr. Lojze Skerl. V svojem govoru je zlasti poudaril misel, da nas vodijo svetli ideali krščanstva in delamo za Boga in za njegovo kraljestvo na zemlji, in zato z vedrim optimizmom gledamo v bodočnost, saj je z nami vsemočni Bog. Skupno petje vseh navzočih je zelo povzdignilo celo slovesnost.

Zborovanje v dvorani

Glavni del nedeljske prireditve se je vršil v veliki kontovelski dvorani. Namen tega je bil, prikazati naloge in dolžnosti, ki jih ima danes katoliška mladina, zlasti pa njene organizacije, v sodobni družbi. To misel je tudi podčrtal v začetku ob otvoritvi predsednik pripravljalnega odbora akademik Ivan Buzečan. Nato je v imenu fantov spregovoril visokošolec Miro Opelt, ki je navdušeno pokazal ravno pot mladega človeka v luči Kristusovega nauka v dejanski ljubezni do svojega naroda. Tudi dekleta so bila častno zastopana. Zanje je spregovorila gđ. Adrijana Selj o krščanskem umerjenju deklet in mladega človeka sploh.

Sledil je tudi pozdrav zastopnika goriške katoliške mladine.

Zelo temeljito in stvarno je v imenu staršev govoril prof. Vinko Beličič o organizaciji in starših. Njegov govor objavljamo v uvodniku.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Maribor postaja visokošolsko mesto

Stajerska prestolnica Maribor je postala zelo važno industrijsko središče, ki se vedno bolj razvija. Od Ljubljane je pa precej oddaljena. Zato je za mariborske študente oteženo študiranje na visokih šolah v Ljubljani. Potrebe mariborske industrije so pa velike in zahtevajo vedno večje število visoko kvalificiranih moči z univerzitetno izobrazbo. Vsi tedaj so prišli na misel, da bi v Mariboru ustanovili nekatero visoko šolo za strokovne poklice. Oktobra 1959 so odprli Višjo komercialno šolo, v katero se je takoj vpisalo 800 študentov; enako število pričakujejo za prihodnje leto. V začetku leta so pa odprli še eno šolo: Tehnično višjo šolo z elektrostrojnimi in tekstilnim oddelkom. Ta šola ima sedaj 120 slušateljev, za prihodnje šol. leto jih je pa že prijavljenih 400. V nekaj letih upajo, da bodo za obe visoki šoli zgradili tudi nove prostore. Nadalje imajo v načrtu tudi novo Višjo agronomsko šolo.

Slovenski šolski tečaji v Argentini

Slovenski rojaki v Argentini pridno pošiljajo svoje otroke v slovenske šolske tečaje, da se ondi izurijo v slovenskem knjižnem jeziku ter spoznajo našo bogato književnost. Poleg več tečajev v glavnem mestu Argentine Buenos Airesu pa delujejo ti tečaji tudi po drugih krajih Argentine, kjer žive večje skupine slovenskih naseljencev. Tečaji imajo imena po velikih slovenskih kulturnih delavcih. Tako je v okraju Moron tečaj Franceta Prešerna, ki ga obiskuje 88 otrok, v Hurlinghamu imajo šolo Nartea Velikonje, ki ga obiskuje 31 otrok. V San Miguelu obstoja šola Simona Gregorčiča, v katero se je vpisalo 14 otrok, v »Slovenski vasi« pri Lanusu pa ima šol-

ski tečaj škofa Barage 90 šolarjev. V mestu Berantzequi deluje šola Ivana Cankarja, ki jo v dveh tečajih obiskuje 24 otrok. V San Martinu je šolski tečaj Josipa Stritarja, ki ima 78 šolarjev. V vseh šolah poleg slovenščine poučujejo tudi verouk in gojijo petje.

Prvi del je zaključilo skupno petje vseh udeležencev mogočne »Zmagala si«.

Zelo posrečeno je bilo to, da so prireditelji vnesli na program tudi kulturni spored. Ta je obsegal pevske točke, recitacije in dramsko uprizoritev. V pevskem delu je nastopil rojanski dekliski zbor pod vodstvom g. U. Mamola. Zbor je podal tri izbrane pesmi in žel veliko odobravanja. Sledile so recitacije treh globokih Balantičevih pesmi, ki jih je lepo recital akademik Drago Stoka. Skavtska fantovska skupina pa je nastopila s prizorom, ko mladi skavt dela pred skavtsko družino svojo obljubo.

Kot glavna in najbolj pomembna točka kulturnega sporeda je bil odlomek iz znane drame »Kraljevi škrlate«, ki so jo v bralni izvedbi dovršeno izvajali člani Slovenskega odra. Drama obravnava zgodovinske dogodke iz krvave mehiške revolucije leta 1927, ko so komunisti z ognjem in mečem terorizirali to popolnoma katoliško deželo. V tej dramski predstavi je lepo

prikazana mučeniška pot patra Pro-ja, ki se je skupno z drugimi uprl brezbožnemu nasilju. Mirno lahko rečemo, da je spomin na te žalostne, a herojske dogodke tudi danes aktualen, ko skuša brezbožni komunizem — čeprav ne povsod z nasiljem — zavladati nad svetom.

Veliko zadovoljstva je vzbudilo med zborovalci pozdravno pismo tržaškega gospoda škofa, ki je začrtal glavne smernice mladinskega dne in mladinskih katoliških organizacij. Zborovalci so nato poslali svojemu pastirju vdanostni pozdrav.

Na koncu prireditve je duhovni asistent msgr. J. Jamnik prebral *resolucije* za bodoče delo, ki jih bomo objavili prihodnjici.

Veličastna himna »Najvišji vsemočni Bog« in klic živel Kristus, Kralj! sta zaključila pomembno manifestacijo. Vsi želimo, da bi se sklepi nedeljskega mladinskega dne res izpolnili v splošno korist naše katoliške mladine in procvita krščanske ideje med slovenskim narodom.

Zakaj poletne kolonije?

Zadnja leta se vedno manj otrok javlja za poletne kolonije. Prva leta po vojni jih je bilo toliko, da ni bilo mogoče vseh sprejeti. Dosti jih je moralo ostati doma. Izbirali so najpotrebnejše zaradi šibkega zdravja, slabega stanovanja in težkega gospodarskega položaja družin. Razmere so se do danes precej spremenile. Otroci se veliko manj. Gospodarsko stanje se je zboljšalo. Je pa še en vzrok, ki je odločilen. Otroci so postali bolj razvajeni. Doma se čutijo bolj svobodni, ni se jim treba držati kakega reda, delajo, kar hočejo. To velja zlasti za otroke edince. Pa vendar ni pametno, če starši ne izrabijo prilike, ki se jim nudi, da pošljejo svoje otroke na kolonije.

Otroci potrebujejo spremembe zraka. So la, bivanje v mestu, kjer ni najboljšega zraka in je toliko hrupa, mladega človeka zadržuje v njegovem telesnem razvoju. Potrebno je, da gre vsaj za nekaj tednov v letu ven iz mesta, da se utrdi in okrepi. Kolonije pa nudijo otrokom še mnoge druge koristi. Pod nadzorstvom skrbnih učiteljev živijo v družbi drugih otrok. Pridobijo si tako potrebnih družabnih kreposti: nesebičnosti, pravičnosti, ljubezni, skromnosti, potrpljenja. Velikega pomena je to zlasti za otroke edince. Če so vedno sami, postanejo sebični, zaprti sami vase, trdosrčni, oblastni, kar jim bo v škodo pozneje v življenju.

Na kolonijah se otroci ne razvajajo. Tam se ne ugodijo vsaki njihovi želji. Držati se morajo določenega reda. Hrana pa je zadostna in zdrava. Dosti se gibljejo na čistem zraku, delajo sprehode in se igrajo. Marsikaj se tudi naučijo, ko vidijo veliko novih krajev, ko prepevajo in se vadijo za kakšne nastope. Tako se utrdijo telesno in obogatijo duševno.

To naj starši premislijo, preden se odločijo, če otroka pošljejo na kolonijo ali ga obdržijo doma. Čas za vpis je podaljšan do 15. junija.

Slovensko karitativno društvo ima gorsko kolonijo v Paularo, Slovenska Vincencijeva konferenca v Agordo in Slovensko dobrodelno društvo morskoro kolonijo v Devinu.

München: Marienkirche, cerkev naše ljube Gospe, stolnica. Oba zvonika merita vsak po 99 m. Med vojno močno poškodovana ob raznih bombardiranjih je sedaj vsa prenovljena. V tej cerkvi je pokopan kardinal Faulhaber

Novi župnik med Slovenci v Torontu

Za novega župnika pri slovenski fari Marija Pomagaj v Torontu (Kanada) je bil imenovan č. g. Andrej Prebil iz Misijonske družbe. On je nasledil č. g. Rudolfa Kolariča, ki je bil pred kratkim odstopil.

Novi dušni pastir največje slovenske naselbine v Kanadi je študiral v Ljubljani, kjer je bil leta 1938 posvečen za duhovnika. Potem ko je odslužil vojaški rok v jugoslovanski vojski in sicer v Bitolju v Macedoniji, so ga predstojniki namenili za misijonarja v Srbiji, kjer je zapovrsti deloval v Kosovski Mitrovici, Beogradu, Kragujevcu in Kraljevu. Konec leta 1946 se je na izreden način prebil v Avstrijo, od tod pa naprej v Francijo in Italijo, odkoder se je potem podal leta 1947 misijonarit na Kitajsko. Tam je pomagal slovenskemu misijonskemu škofu msgr. Kerecu, dokler niso njega z ostalimi katoliškimi misijonskimi škofi in duhovniki vred komunistične oblasti izgnale iz dežele. Odšel je v južnoameriško državo Čile, kjer je deloval v misijonih nadaljnjih osem let. Sedaj je prevzel novo službeno mesto med našimi rojaki v Torontu, ki so ga zelo prijazno sprejeli.

FRANC JEZA:

Nova tlaka slovenskega naroda

Pod zgornjim naslovom je izšla v Trstu z letnico 1959 svojevredna knjiga, ki obsega podrobno študijo o povojnem gospodarskem položaju Slovencev v okviru FLRJ. Njen avtor Franc Jeza je časninar, ki je bil med vojno pristaš krščansko socialne skupine in je z njo vstopil v OF ter bil kot tak aretiran in poslan v dachausko taborišče. Njegove spomine na to življenje prinaša že dalj časa Novi list. Po drugi svet. vojni je razočaran nad politiko KP v Sloveniji pribežal v Trst, kjer je sedaj uslužben pri tržaškem radiu za slovenske oddaje. Kot poklicen časninar in poročevalec je zbral vrsto gospodarskih podatkov, ki pričajo o položaju slovenskega naroda v sedanji Titovi Jugoslaviji. Podatki obsegajo predvsem vrsto števil, o katerih pravi v uvodu, »da se ne bojijo demantiranja, kajti vzete so tako rekoč v celoti iz jugoslovanskih virov, statistik in poročil v ljubljanskem tisku.« In res, čeprav je knjiga že nekaj mesecev v javnosti, se ni do sedaj oglašil noben časopis, da bi ji kaj oporekal; tudi Primorski dnevnik ne, ki se vedno zaganja zoper vsako kritiko jugoslovanskega režima. V tej knjigi je pa taka za Slovence porazna slika o njih gospodarskem izkoriščanju s pomočjo jugoslovanske KP, da se čudimo pogumu in tudi iskrenosti g. avtorja. Ta poudarja, da se njegova knjiga »ni poročila iz nacionalnega šovinizma, ampak iz tragičnega spoznanja, da je slovenski narod danes kot še morda nikoli ogrožen v svojem obstoju.«

Kaj je vsebina te knjige? Vrsta statistik, števil in primerjav, razvrščenih v številna poglavja, katerim so dodani zaključki. Kdor si želi ustvariti vsaj pojmi o njeni vsebini, je dovolj, da si ogleda naslove poglavij; za zgled navajam nekaj značilnejših: Gospodarsko izkoriščanje Slovenije; Koliko je Beograd doslej izžljal iz Slovenije; Beogradska birokracija ovira slovensko industrijo; V položaju domače življene; Izsekavanje slovenskih gozdov; Zastaravanje slovenske industrije; Odvzem narodnega dohodka vzrok nizke življenjske ravni; Usihanje biološke sile slovenskega naroda; Fiktivna avtonomnost LR Slovenije; Negacija slovenske državnosti in gospodarske avtonomnosti določena z novo FLRJ; Slovenski odpor proti izkoriščanju.

V teh in drugih poglavjih navaja avtor številne statistike, katere primerja s stanjem v sorodnih deželah izven Jugoslavije in tudi v Jugoslaviji sami. Zaključki, do katerih prihaja, so porazni. Strnil jih je v zadnjem poglavju: Srbski hegemonizem je menjal konja. V tem poglavju trdi, da je KPJ postala nosilec srbske hegemonije, kot sta bili pred vojno JNS in JRZ. Jugoslavija da je le Velika Srbija in Srbi da so ostali gospodujoči narod, ki s pomočjo KP vladajo Slovincem in Hrvatom ter jih gospodarsko izkoriščajo v svojo korist. Zato naslov knjige: Nova tlaka slovenskega naroda.

Statistikam in primerjavam v knjigi ni kaj oporekati; številke so številke in sprejeti jih je treba take, kot so. Kaj pa zaključki? Avtor namreč vidi gospodarsko in narodno škodo nepopravljivo škodo za Slovenijo v dejstvu, da so Srbi ostali v Jugoslaviji gospodujoči narod, ki ostale dežele le izkoriščajo. Te niso ne politično ne kulturno ne gospodarsko neodvisne, temveč le gospostvo srbsko-črnogorske vevine v državi. Ni partija, ki vlada v državi, temveč srbska klika, ki hoče vse narodno zvariti v eno samo jugoslovansko nacijo ali veliki srbski narod. To poudarja avtor zlasti v treh zadnjih poglavjih. Ali so ti zaključki pravilni? Če so pravilni, ali nujno sledi iz tega, da se morajo Slovenci in Hrvati odreči Jugoslaviji? Tukaj se da z avtorjem razpravljati.

Predvsem velja poudariti, da je »izkoriščanje« naprednejših predelov v državi v korist »zaostalim« obči pojav. Pred nekaj tedni je ital. dnevnik Corriere della Sera priobčil članek iz Milana, kjer je bratli iste pritožbe Lombardijcev na račun Rima, kakor jih je avtor iznesel na račun Beograda. Clankar pravi tam, da bi Milan moral ustanoviti v Rimu poseben konzulat v obrambo svojih koristi in zoper izkoriščanje od strani Rima ter italijanskega juga. Je pač zmeraj tako, da upravni center bolj molze ono kravo, ki ima več mleka. To velja za severno Italijo kakor za severno Jugoslavijo oziroma Slovenijo. Zato gospodarske zaključke g. avtorja ne smemo vzeti tako tragično, kot zvenijo. Iz zadnje statistike tega leta je razvidno, da ima Slovenija še vedno daleko najvišji narodni dohodek v Jugoslaviji in zato tudi najvišji življenjski standard. Pričajo namreč, da je v letu 1959 narodni dohodek v republiki Sloveniji znašal 200 tisoč

din na osebo, v ostalih republikah pa je bil dosti nižji; v Črni gori niti 100 tisoč din. Zato je gotovo, da na jugu sodijo čisto drugače, namreč, da Slovenija uživa poseben privilegij v državi in da zato ima tako visok življenjski standard in narodni dohodek.

Se manj se ujema z zaključkom, ki se bere med vrsticami, da bi morali Slovenci izstopiti iz Jugoslavije. To pa iz preprostega dejstva, da so do sedaj vedno bili Slovenci sami, ki so omogočili Srbom uganjati centralistično politiko. To priznava avtor sam, ko pravi, da ni noben Slovenec protestiral, ko so leta 1953 spreminili dotedanjo ustavo in iz nje ertali člen o samostojnosti narodnih republik ter s tem odvzeli »vsak pravni temelj, da bi slovenski narod sam gospodaril s svojim narodnim dohodkom.« Ne samo niso protestirali, temveč so to sedanji samozvani voditelji slovenskega naroda v Jugoslaviji odobrili in zagovarjali, kot prča avtor o Kardelju in dr. Maksu Snuderlu. Tako se je že drugič ponovilo, da so Slovenci sami pomagali zadržati zanko svoji narodni samostojnosti. Prvič se je to zgodilo leta 1921, ko so slovenski liberalci glasovali za Vidovdanske ustavo, in leta 1953 drugič, ko so slovenski komunisti odobrili ustavo FLRJ. Ali meni morda avtor, da

bi taki narodni voditelji bolj pogumno branili Slovenijo pred njenimi zunanji sovražniki, če je nočejo braniti pred Srbi in Beogradom?

Narodna tragedija nas Slovencev izhaja zato iz dejstva, da imamo za voditelje ljudi, ki v odločilnih trenutkih vedno potegnjejo z nasprotij naše narodne avtonomije. Komunistična partija in ne Srbi je zato grobar slovenske narodne samobitnosti in danes tudi našega narodnega obstoja.

Zelo hvalevredno nalogo je izpolnil Franc Jeza s svojo knjigo, ker je opozoril Slovence na gospodarsko izkoriščanje v Titovi Jugoslaviji. To pa mora vsakega še zavednega Slovence samo vzpodbujati k še zavestnejši in trši borbi zoper KPS, ki je tako grobo zatajila načela, za katera je slovenske ljudi pozvala v boj leta 1941. Zavihati morajo Slovenci rokave, da res dosežejo avtonomno Slovenijo, kot jo vsi želimo.

Nova stolnica v Pakistanu

V prestolnem mestu vzhodnega Pakistana bo v kratkem dograjena nova stolnica, ki je po obliki prilagojena vzhodnemu značaju. V mestu sta tudi dve višji šoli in razni dispanzerji, ki jih vodijo redovnice-zdravnice;

Jurjevanje Slovenskih tržaških skavtov

Videti je, da so naši skavti prav podjetni v iskanju lepih razglednih točk za svoje proslave. To pot so se. že dan pred Jurjevom, povzpeli kar med kraške skale na malo planoto bivšega kamnoloma nad Borštom. Prebili so noč pod šotori in z veseljem razpoloženjem kljubovali slabemu vremenu, ki je pretilo, da jim pokvari lepe trenutke Jurjevanja, na katere so se verjetno že dalj časa pripravljali. Žal jih je iz te prekrasne razgledne točke našega brega viharno vreme res pregnalo prav ob času, ki je bil določen za daritev svete maše. Slediti bi moralo še polaganje obljub in sprejem novih članov. Vse to se je potem vršilo v Ricmanjski cerkvi in pred njo.

No, v popoldanskih urah je našim pridnim skavtom vreme vsaj nekoliko prizanalo, da so mogli spet zavzeti svoje šotore med skalami in tam nadaljevati s proslavo. Pridružilo se jim je še lepo število ljudi, ki je z zanimanjem sledilo točkan programa.

Naj vam bo, draga skavtska mladina, tudi na tem mestu posvečenih nekaj misli. Predvsem, v koliko duhovno radost je nam odraslim, ko vas vidimo zbrane v tako lepem številu, da v lepi prirodi prebijete nekaj skupnih trenutkov, da izpujete svojo veselo pesem Bogu in svoji lepi mladosti, pa tudi, da se zavestno in prostovoljno odločate za svetle ideale skavtskega življenja. Zavedamo se namreč velikega pomena, da je naša mladina potom katoliških organizacij prav orientirana v spoznavanju svoje prave življenjske naloge po vekotrajnih načelih vere in morale.

Kakor je res, da bi marsikdo od nas odraslih zardeval, ko bi moral pisati svoj življenjepis, imate pa vi sedaj zlato priložnost, da v knjigo svojega življenja pišete samo svetle strani polne sonca in svetega ponosa! Ob vas, draga mladina, začutimo mi odrasli sladko domotožje lepo preživete mladosti, ali pa obratno, grenkobo zapravljenega raja.

Lepa duhovna misel vašega duhovnega vodje, »daritev bodi ti življenje celo« nam daje upati, da bo tudi v vaših srcih obrodila sad o svojem času. Ali ni bilo vprav tisto jutranje viharno vreme skoraj nekak simbol, da polagate svoje vsakoletne skavtske obljube ne v varno zatišje penzioniranih starčkov, temveč za viharne dneve vsakdanjega življenja. Ti viharji divjajo včasih v nas, včasih izven nas, ko pa jih srečno prestanemo, jih imamo za najplodovitejši del našega življenja.

Prav od vas, draga skavtska mladina, pričakujemo, da se boste, z vso iskrenostjo, ki vam je lastna, možato odzvali temu klicu daritve čiste in poštene mladosti v izpolnjevanju svojih dolžnosti do Boga in bližnjega. Ne v mehkužnosti in duhovni lenobi, temveč z vztrajnim prizadevanjem si moramo zgraditi značaj, ki bo trden kakor kraška skala kljuboval vsem viharjem. Naj atomska veda še tako napreduje, človek je in ostane sam sebi kovač svoje večne usode. Nebeško kraljestvo silo trpi in silni ga otemajajo!

Vohun iz Vatikana 3

Po pispu o. Petra Leonija
prir. Mariza Perar

Bilo je tudi dosti takih primerov, da so razne pravoslavne družine hotele, da jim na vsak način krstijo otroke. Tako sta na primer v neki ukrajinski družini, ki je stanovala blizu nas, bili dve deklici: starejša je že bila krščena, mlajša pa ne. Starši so me prosili, naj jo krstim. Ustregel sem jim; seveda so mi morali prej obljubiti, da bodo otroka res v katoliški veri vzgajali, kar so mi radi obljubili. No, in tako se je zgodilo, da so nekaj časa za tem tudi oni sami prestopili v katoliško Cerkev. Bil je v resnici lep dogodek. Sprejel sem jih prav na velikonočni praznik leta 1942.

Lahko bi našteval še polno takih slučajev, kajti podobnih tukaj v resnici ni nikoli manjkalo. Navajam drugi primer, ki se ga tudi dobro spominjam:

Nekega dne, 15. marca je bilo, so me poklicali k bolniški postelji človeka, ki je bil seveda pravoslaven. Ta revež je goreče želel, da bi iz njegovih rok prejel sv. zakra-

mente za umirajoče. Zasmilil se mi je, vendar sem mu povedal, da jaz nisem pravoslaven, ampak katoliški duhovnik in da zato njegovi želji ne morem kar tako ustreči, ne da bi prej vedel, kako on gleda na katoliško vero. Mož se je mojih besed naravnost razveselil, rekoč: »Saj to ravno, da ste katoliški duhovnik, je vzrok, da sem vas poklical. Za vas, vsaj vem, s čigavo oblastjo prihajate k meni, medtem ko si pri naših duhovnikih ravno v tej točki ne morem biti na jasnem.«

Ko sem tako videl, kakšne ideje ima mož o katoliški Cerkvi, se pač nisem mogel več obotavljati. Razložil sem mu na kratko, kakšne so bistvene razlike med katoliško in pravoslavno cerkvijo, nakar sem tudi njega sprejel v naročje rimske Cerkve ter mu nato po vzhodnem obredu podelil še zakramente za umirajoče.

Med pravoslavni duhovniki

Medtem sem se zelo zanimal tudi za krajevno duhovščino. Prve mesece po zasledbi so se ti še boječe skrivali med množico, vendar so se pozneje že toliko opogumili, da so začeli javno nastopati. Med temi pa je bilo tudi mnogo takih, ki jih ljudje niso poznali, oziroma niso sploh

Kdo ruši narodno slogo?

V zvezi z nazadovanjem slovenske liste »Adria« pri zadnjih volitvah na tržaškem vseučilišču se je marsikdo, ki mu je življenje in napredek našega naroda resnično pri srcu, vprašal, kaj je pravzaprav temu krivo.

Iz volilnih podatkov in rezultatov izhaja, da je treba glavni vzrok iskati v pomankljivi volilni udeležbi tudi od slovenske strani. Kajti splošna udeležba je bila letos izredno visoka (46%) v primeri z lansko (35%), tako da, medtem ko je lani »Adriji« manjkalo 11 glasov za tri izvoljene kandidata, ji letos manjka 13 glasov za dva svetovalca.

Zakaj se niso vsi slovenski visokošolci odzvali svoji dolžnosti ter šli volit, je spet drugo vprašanje, ki ga je treba razčistiti in pretehtati od več strani.

Predvsem moramo pripomniti, da razni, ki so lani volili za »Adrio«, ji letos niso mogli oddati svojega glasu, ker so jih dolžnosti do študija zadrževale drugod. Gotovo je tudi, da se je ta in oni »premisli« ter glasoval za kako drugo listo. Vendar je nesporno dejstvo, da so se našli tudi taki, ki so iz brezbrčnosti in udobja ostali doma, kar se da ugotoviti tudi iz volilnih seznamov.

To zglejajo biti povečini taki, ki jih je hinavska in nelojalna negativna propaganda nasprotnikov in tudi »Primorskega dnevnika« v zadnjih dneh zbegala in spravila iz ravnoteže, da si niso »upali« prestopiti praga volišča. Slovenska lista »Adria« ni z nikomer polemizirala, ker so naši ljudje na splošno naveličani medsebojnega kreganja in prerekanja. Toda »Pr-

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

V predzadnji številki KG sem z zanimanjem čital, kako ljubljanske visokošolke čitajo horoskop tržaškega »Primorskega dnevnika«. Jaz se na verodostojnost in »resničnost« horoskopov ne razumem dosti. Toda nekaj mi ni jasno: Kako to, da tako »napreden« list, ki se strogo drži načel znanosti, objavlja rubriko, ki je proizvod pristne buržujske miselnosti? Ali je vse to v skladu s tako zvanim znanstvenim socializmom?

*

Horoskop je iznajdba starih Babiloncev. Ti so bili veliki izvedenci v astronomski vedi in so iz zvezd napovedovali tudi prihodnost ljudem, posebno kraljem pri njih vladanju. Napovedovanje človeške usode iz zvezd se imenuje astrologija. Pri astrologiji je pa največje važnosti vedeti za točen položaj zvezd, posebno planetov pri rojstvu nekega otroka, kajti iz tega natančnega položaja zvezd (horoskop) se da razbrati prihodnja usoda novorojenčka. Po mnenju astrologije ima vsak človek svoj horoskop, ki je ali srečen ali nesrečen, kakršna je pač bil položaj zvezd v trenutku našega rojstva. Ker astrologi vedo, kateri horoskop pomeni srečo, kateri nesrečo, se ljudje zanimajo za svoj horoskop, ki naj bi jim napovedal njih prihodnost.

Vse to uči stara astrologija. Iz nje je moderni človek, ki noče več verjeti Bogu in božji previdnosti, znova izkopal svoje napovedi, ki jih zasledimo po raznih časopisih. Njim se je pridružil tudi Pr. dnevnik. Veren človek v horoskop in v vse, kar uči astrologija, ne veruje; neveren pa rad zapade praznoverju in zato tudi rad verjame v horoskop. Vsed tega vidimo, kako sodobni človek, ki zameta vero v Boga, znova obuja najrazličnejše oblike praznoverja, ki jih je krščanstvo že zdavnaj odklonilo; med temi je tudi horoskop.

vedeli, odkod prihajajo. Mnogi od teh so tudi že okusili razne ruske ječe, vendar so do njih ljudje bili rahlo nezaupni. Posebno so se bali tako imenovanih samozancev; to je bila posebna vrsta ljudi, ki so se kar sami izdajali za duhovnike, ki pa so mnogokrat bili celo brez mašniškega posvečenja.

In tako se je zgodilo, da je sum padel že takoj na prvega duhovnika, ki je prišel v našo vas. Za božične praznike je ta začel z verskimi obredi, kot da bi v vasi on bil župnik. Ker do ljudi ta »župnik« ni bil posebno prijazen, so ga ljudje takoj osumili in prihiteli k meni, rekoč, da tisti ni duhovnik in morda da ni niti diakon in naj se za stvar pozanimam.

Ker se je to godilo v pravoslavni cerkvi, ni bila moja naloga, da bi bil ta problem natančneje poučeval. Vendar pa, ko sem videl, kako zaupno me ti ljudje prosijo, in ko sem spoznal, koliko lahko ljudem ta položaj škoduje, sem se vdal in šel na delo. Zasljal sem torej takoj šolskega duhovnika ter mu zastavil vrsto vprašanj. Pregledal sem nato še njegove listine o duhovniški posvetitvi. Bile so v redu.

Tako se je zgodilo, da je še nekaj časa

dn., ki je to tiho premirje grobo prekršil, si je s tem vzel nase težko odgovornost. Če bi trenutno obstojal »Narodni svet«, bi njegova prva naloga bila ta, da obsodi protinarodno delovanje omenjenega dnevnika. — Naj naša javnost razmislija o tem, kdo pravzaprav ruši narodno slogo.

L.

*** ZVEZDICE ***

Slavni Shakespeare je napisal naslednje važno pravilo:

»V družbi se razgovarjaj zabavno in veselo, ne da bi kvantal; bodi duhovit, a ne vsiljiv; naraven in odkrit, nikdar pa nespodoben; moder, a ne dolgočasen in domišljav; govori vedno resnico, če hočeš, da te bodo ljudje upoštevali.«

Gospodarsko stanje v Italiji v letu 1959

Zadnje dni marca je zakladno ministristvo izročilo senatu poročilo o splošnem gospodarskem stanju v državi v lanskem letu. Iz njega je razvidno, da se je gospodarsko življenje krepko razvijalo ter doseglo znatne uspehe.

Proizvodna dejavnost se je v minulemu letu povečala za 16% in to bodisi v izdelavi neposrednih potrošnih dobrin, bodisi posrednih proizvodnih dobrin ali kapitalov (razni stroji itd.).

Industrijska proizvodnja se je povečala za 7,3% ter dosegla 5.349 milijard čistega dohodka.

Kmetijska proizvodnja je dosegla vrednost 2.672 milijard in se je v primeri z l. 1958 povečala za 3% v glavnem zaradi napredujoče modernizacije in mehanizacije.

V ostalih vejah dejavnosti je povečanje čistega donosa znašalo 6,8% in je dosegel 3.852 milijard lir.

Kosmati narodni dohodek je v letu 1959 dosegel 16.908 milijard lir ter se v primeri z letom 1958 (15.915 milijard) povečal za 6,2%.

Čisti narodni dohodek (po odbitku samo stroškov za izvoz) je znašal 16.599 milijard lir. — Za potrošnjo je slo 12.772 milijard, za naložbe pa 3.827 milijard lir. Ljudje so v preteklem letu uživali predvsem več mesa, rib, zelenjave in sadja.

Celotni zaslužek delavstva se je povečal za 6,4%.

Število brezposelnih se je zmanjšalo za tri sto tisoč enot.

Ta suhi in stvarni pregled kaže, da je leto 1959 bilo za italijansko gospodarstvo izredno ugodno.

»Zeleni načrt« za kmetijstvo

Italijanska vlada je pred nekaj meseci potrdila tako imenovani »zeleni načrt« za razvoj italijanskega kmetijstva. Gre za petletni program, za čigar izvedbo bo potrebnih 550 milijard lir, ki jih bodo razdelili na posamezne proračune. Po njem naj bi izboljšali in modernizirali kmetijsko gospodarstvo, njegov ustroj in naprave ter pri tem še posebej vpoštevali gorate ter južne predele in jim iz sredstev načrta nudili izjemne olajšave.

Namen načrta je izboljšanje življenja za kmetijsko prebivalstvo ter prilagoditev pridelave zahtevam domačega in tujih tržišč in pa povečanje zaposlitve. Poleg tega bodo dajali posebno podporo malim kmetijskim posestnikom in iz odobrenih skladov nudili sredstva za povečanje življene, visoko vrednih nasadov in za izpolnitev mehanizacije.

ostal v župniji, toda potem je nenadoma nekam izginil. Kajti zelo je bil osumljen, da pripada tako zvani »živi cerkvi«, namreč oni cerkvi, ki se je skupno s sovjetsko miselnostjo uvrstila v isto vrsto in ki je poleg drugega navedla v svoje postave naravnost prostaške stvari, tako n. pr., da se duhovniki lahko tudi drugič poročijo (pravoslavni namreč) in da se lahko poročijo tudi škofje.

Za tem je prišlo še nekaj drugih duhovnikov; ti so bili videti bolj na mestu. Vendar pravega vzdušja tudi pri njih le nisem mogel najti, vedno je namreč povsod posegal vmes prepir zaradi te ali one stvari, tako da se nikoli niso mogli prav ujemati.

Ko sem nekaj časa za tem dobil ukaz, da sem premeščen v Dnipropetrovsk, sem videl, da je vsem tem duhovnikom bilo resnično hudo, da se poslavljam od njih. »Škoda,« so mi rekli, »da greste preč; prav vi, če bi ostali, bi lahko še kaj koristili misli o združitvi Cerkve. Vendar pa smo z druge strani tudi zadovoljni, da greste v Dnipropetrovsk. Tam se boste srečali z našimi predstavniki in se boste z njimi o zadevi lahko bolje pogovorili.«

(Se nadaljuje)

Poslanci intervenirali za preprečitev odpuštov v CRDA

Ravnateljstvo Združenih jadranskih ladjedelnic je sklenilo, da bo 23. maja odpuščilo nadaljnjih 100 delavcev iz svojih ladjedelnic v Trzinu. Notranje delavske komisije so prošle za intervencijo državnih poslancev, ki so se že sestali z ministrom Ferrarjem Agradijem. Ferrari Agradi je dejal, da ni vedel za odpušče. V ponedeljek je prišel osebno v Trst on. Garlatto, ki je proučil položaj in se zavzel za preprečitev odpuštov. Sindikalne organizacije so predložile svoje predloge, ki se nanašajo na število delavcev, ki se ne sme znižati pod 7 tisoč, na takojšnjo preprečitev odpuštov, na dopolnitev onih mest, ki so

svetišču Matere božje, ob navzočnosti občinskih in deželnih oblasti ter podministra Schirattija.

Na Višarjah je še precej snega, ki ovira dela v teku pred praznovanjem šeste svetletnice.

Podgora

V nedeljo smo v cerkvi praznovali starodavni podgorski spomin sv. Gotarda. Njegov god je bil v četrtek 5. maja, ko je na ta račun bil tudi počitniški dan za našo šolo. V starih časih in posebno tja do prve svetovne vojne je bil v naši fari kar cel semenj. Vsi dušni pastirji iz Brd in bližnje okolice so imeli navado prihajati na to slovesnost. Pravijo, da so se na tisti dan zato vrstile svete maše druga za drugo od svetega jutra do poldne; cela ulica sv. Justa, ki vodi proti cerkvi, je bila na obe strani polna prodajalcev in prodajalk, ki so prodajali spominčke, kolače in druge sladkosti. Tako je bilo nekoč. Sedaj pa je spomin sv. Gotarda ohranjen samo v cerkvi. Zadnjih par let smo na ta dan vpeljali tudi prvo sv. obhajilo. Letos pa smo se Podgorci v cerkvi skušali še prav posebej spomniti na tega velikega srednjeveškega svetnika in škofa, ki je bil benediktinski opat v raznih samostanih na Bavarskem in nato še škof v znanem nemškem mestu Hildesheim. Ker se je svetnik rodil v davnem letu 960, zato praznujejo letos posebno po Bavarskem in v Svici 1000-letnico njegovega rojstva in napovedujejo mednarodni shod na znanem alpskem prelazu Sv. Gotarda, kjer je tudi znani samostan in hospic ali zavetišče v višini 2114 m.

Imenovan je že mednarodni odbor za proslavo, katere se bodo vršile na prelazu letos 8.-9. julija; v odboru so zastopniki nemške, italijanske, belgijske in holandske vlade. Tako torej letos sv. Gotard uživa poleg nebeske slave in plačila tudi izredne zemeljske spomine in čast.

Mejni promet

AI - Aprila je mejni promet med tržaškim ozemljem in jugoslovanskim obmejnim področjem dosegel nov višek. S prehodnico, kakršno uvaja videmski sporazum, je prekoračilo mejo v obeh smereh 475.000 ljudi, kar je dosti več ne samo kakor v marcu, ko je bilo teh prehodov 420 tisoč, temveč tudi v aprilu lani, ko so dosegli številko 419.000, ter predlanskim s 418.000 prehodov.

Največ ljudi je seveda prihajalo z bivšega področja B Svobodnega tržaškega ozemlja in iz Istre ter jih tudi hodilo tja. Na prehodu pri Škofijah je šlo aprila čez mejo 217.000 ljudi, na Ferteničih 156.000, na Pesku 37.600, pri Prečniku 12.300 itd.

Nemški časnikarji na obisku v Trstu

AI - Tržaška Pokrajinska ustanova za tujski promet je povabila petdeset nemških časnikarjev na obisk v naše mesto. So to zastopniki poglavitnih nemških dnevnikov, ki prinašajo tudi potovalne priloge ter se bavijo s tujskim prometom. V Trstu bodo ostali tri dni. Ta obisk je že drugi po vrsti. Lani so po njem zastopani listi priobčili kakih sto propagandnih sestankov, ki so znatno koristili povečanju priliva nemških turistov na naše področje.

Nemška proga iz Trsta v Južno Ameriko

AI - V soboto bo priplula v naše pristanišče motorna ladja »Cap Verde«, last nemške plovne družbe »Hamburg-Süd« iz Hamburga. Ta je pred kratkim raztegnila na Trst svojo progo iz Sredozemskega morja proti Južni Ameriki.

Ta korak je vzbudil hud odpor pri družbah, ki vzdržujejo zveze z Južno Ameriko in so povezane v skupini »Conférences«.

Za procvit turistične sezone

Z 29. majem bo stopil v veljavo novi železniški urnik, ki predvideva marsikako spremembo železniškega urnika in tudi vzpostavitev novih zvez. Turistična ustanova v Gradežu se je zelo potegovala, da bi se Orient-Express na svoji poti Pariz-Milan, Benetke-Trst-Jugoslavija ustavljal tudi v Cervinjanu. Po mnogih pogajanjih so vendar to dosegli, kar bo mnogo pripomoglo k razvoju turistične sezone. Vzpostavljena bo tudi nova zveza z Rimom.

Slika prikazuje uradno kolavdacijo novih orgel v Doberdolu. Kot že javljeno, bo svečana otvoritev v nedeljo 22. maja združena s cerkvenim koncertom naših pevskih zborov.

Doberdob

Ni dolgo od tega, kar smo v KG objavili strukturo naših novih orgel. Danes pripomnimo samo, da smo že aprila imeli uradno kolavdacijo v prisotnosti prof. Tonitija, dveh zastopnikov od Genio Civile ter mojstra Bogomila Walička. Kolavdacija je bila v glavnem zadovoljiva, le nekaj nedostatkov je treba urediti, kakor zmanjšati šum motorja, še izoblikovati pročelje piščali, kakor je bilo v načrtu, in podobno. Od tedaj smo se pridno vadili z novo mašo na novih orglah, poslušali in si ogledovali tako lepo in umetno izdelane posamezne dele, kot celotno strukturo orgel.

Marsikateri organist in diletant je že prišel poslušati in igrati na nove orgle. Nič ne pretiravamo, ako rečemo, da so jih vsi pohvalili, zlasti II. manual, ki poje prav mило in priključljivo. Seveda podroben popis vseh delov, registrov, povezav, kombinacije spada pod pero večjega strokovnjaka, kar upamo, da bomo tudi dosegli. Vsem prijateljem lepe cerkvene glasbe in petja sporočamo, da bo 22. maja (4. nedeljo v maju) slovesna blagoslovitev in otvoritev naših orgel, združena s koncertom cerkvenih pesmi. — Prihodnjic priobčimo spored vse slovesnosti.

Tekmovanje letalskih modelov

V nedeljo 8. maja popoldne se je vršilo v Gorici na trgu Cesare Battisti zanimivo tekmovanje z letalskimi modeli. Udeležili so se ga tekmovalci iz Gorice in Trsta.

Sport med srednješolci

Ze nekaj let je, ki si športniki slovenske šole v Gorici želimo prijateljsko srečanje v odbojki in atletiki proti slovenskim šolam v Trstu. Tržačani so že tekmovali med seboj in tudi mi smo se še nekam izkazali proti italijanskim šolam v Gorici, zdaj pa bi radi videli, kdo je močnejši.

Lani je že izgledalo, da se bodo pričakovane tekme izvršile, nato pa je slo vse po vodi. Letos smo zopet mislili, da je vse organizirano in zagotovljeno. Večkrat smo o tem vpraševali profesorje telovadbe in moramo priznati, da so pokazali precej iniciative in ukrenili vse potrebno, le o Tržačanih ni ne duha ne slaha.

Konec šolskega leta se bliža in na razpolago imamo še malo časa, zato smo pomislili: če gora ne pride k Mohamedu gre Mohamed k gori. To se pravi: če Tržačani ne pridejo v Gorico lahko gremo mi v Trst. Saj nima toliko pomena, kdo zmaga in kdo izgubi, šport pa nam je všeč. Zato pozivamo tržaške dijake, naj se tudi oni zanimajo za to tekmovanje. Saj vendar ne bodo dopustili, da bi kdo mislil, da se nas morda oglojijo! Pričakujemo torej, da se kmalu objasijo.

Goriški dijaki

Opčine

Zvedeli smo, da nas vodstvo Marijanišča vabi k pretresljivi drami »KRI ZA KRI«, ki bo na praznik Vnebohoda (25. maja) ob 8. uri zvečer v Marijanišču. Nastopa »Igralska skupina iz Doberdola«, katero že poznamo iz lanske igre, polne smeha — in pouka »Tri sestre se ženijo«. — Radi se bomo odzvali takemu prijaznemu povabilu!

STARŠI NA TRŽAŠKEM,
VPIŠITE SVOJE OTROKE ZA KOLONIJE. ČAS JE DO 15. JUNIJA

KMEČKA BANKA - GORICA
GORICA, UL. MORELLI 14 - TEL. 22-06

BANKA POOBLASČENA OD BANCA D'ITALIA ZA ZUNANJO TRGOVINO

Vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne
usluge (tekoči računi, hranilne vloge, posojila, inkaso
— in skonto menic, posli z inozemstvom, itd.) —

R A Z N O

Umril je čarovnik estetske kirurgije

V Londonu je dne 12. aprila nenadoma umrl 59-letni kirurg Sir Arcibald McIndoe, imenovan čarovnik estetske kirurgije. Rojen v Novi Zelandiji, je zadnjih dvajset let preživel v Londonu. Zaslovel je zlasti med drugo svetovno vojno, ko je sprejel mesto kirurga plastičnih operacij v Queen Victoria Hospital. Njegovi prvi pacienti so bili skoro izključno letalci RAF, ki so se sicer rešili iz gorečih letal a s strašnimi mi opeklinami po vsem telesu.

Kmalu se je razširila govorica, da McIndoe dela čudeže. Njegove kirurške zmožnosti niso bile manjše od njegove dobrote in iznajdljivosti, kako bi svoje bolnike poleg tega, da jim je vrnil prejšnjo normalno zunanost s tem, da jim je napravil nov nos, ušesa, čeljusti, lica, tudi moralno dvigal in prepričeval, da bo njihovo življenje normalno kakor življenje vsakega drugega zdravega človeka. S svojimi delom se ni tako zlahka zadovoljil. Včasih je šele po 40. operaciji odpuščal bolnika iz svoje bolnice. Ob koncu vojne se mu je zahvalilo 600 letalcev iz 16 držav, katerim je s svojo čudežno roko vrnil prejšnjo zunanost. Med njimi je bil tudi neki Rus.

Industrijska luka se širi

Tržaški občinski odbor je sprejel sklep, da se obsežna zemljišča pri Orehu vključijo v industrijsko luko. Tako bo sedanja nad dve tretjini tega zemljišča služilo industrijske namene. Ker pa je zemljišče močvirnato in na nekaterih krajih nižje od morske gladine, bo za sedaj služilo za odlaganje materiala, da bodo tako utrdili tla. Tako bo sedanjim 600 ha industrijske luke priključenih še nadaljnih 60 ha megalicijanskega zemljišča.

Tržaški občinski odbor je razpravljala tudi o napravah, ki naj bi znižale odstotek strupa v plinu. A ker bi te naprav

Širite „Katoliški glas“

stale pol milijarde lir, so to zadevo opustili in jo bodo skušali rešiti na druge načine. Lansko leto se je s plinom zastrupilo 32 oseb, od teh je bilo 27 samomorov, kar znači, da je v tej žalostni statistiki Trst na prvem mestu.

OBVESTILA

RAVNATELJSTVO Srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da je čas za vlaganje prošenj za sprejemni in za nižji tečajni izpit do 18. maja. Izpiti se bodo začeli 3. junija ob 8.30.

SPREJEMNI IZPIT. Dne 3. junija sprejmejo sprejemni izpiti v nižjo srednjo šolo (gimnazijo). Kdor hoče biti pripravljen na ta izpit, mora najkasneje do 15. maja vložiti na ravnateljstvo šole prošnjo na kolkovanem papirju za tri liste in priložiti sledeče listine:

1. Rojstni list na kolkovanem papirju
2. Potrdilo o cepljenju proti kozam.
3. Program predelane snovi iz slovenskega jezika.

Pri oddaji prošnje plača vsakdo 380 lir za državne takse in tajniške pristojbine. Vsa potrebna pojasnila v tej zvezi daje tajništvo šole, ki je odprto vsak delavnik od 8. do 12. in od 16. do 18.

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: Učenka Ne Bandelj 2.000; Gentili R. 1.000; Gentili L. 1.000; Dr. iz Opčin 10.000; Z. M. po želji 5.000; gospa Webr 10.000; P. M. 1.000. Bog plačaj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, večji davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici